

Kajtár László

KÖZKINCCSÉ VÁLIK A MUNKÁJA

Varsányi Brigitta

Az épületasztalos mesterség csakúgy, mint a bútorasztalos, a hiányszakmák közé tartozik. Az más kérdés, hogy ezen az óriási problémán túl van egy nagyobb, amivel sokunk szembesül: ez pedig az asztalosszakmák gyenge elismertsége. Hol van az az időszak, amikor felvétellel lehetett egy-egy épület-, vagy bútorasztalos-képzésbe bejutni? Hogy ezekre a kérdésekre a válasz összetett, azt senki sem vitatja. A háttérben a demográfia, az oktatási rendszer kiszámíthatatlansága, az ipar és a piac változása is befolyásoló tényező. Számomra ezért is volt izgalmas Kajtár Lászlóval beszélgetni, belépni a műhelyébe, s ha ugyan rövid időre is, de bepillantani egy folyamatosan fejlődő vállalkozás mindennapjaiba és rálátni az ehhez vezető útra.

Az épületasztalos igazi jolly joker. Kis túlzással: ha nincs épületasztalos, addig a bútorasztalos tehetetlen. Senki sem szeretne parkettázatlan, nyílászárómentes nappaliban bútort szerelni, pláne, ha még lépcső sincs. Persze ezeket a munkákat ma már ki tudjuk váltani más szakemberek munkájával. A lépcsők zsaluzhatók, az ablakok készülhetnek műanyagból vagy alumíniumból, s a padlóburkolatra is van pár különböző megoldás. De abban egyetérthetünk, hogy a fa, fa marad és – bár elcsépelet a mondás, de – tovább él.

Az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb fejlődésen áteső területe ezt a szakmát érintette és érinti a mai napig. A látszattal ellentétben, a homlokzati nyílászáróknak több funkciót is el kell látniuk. Mint épületszerkezeti elemnek, az épületfizikai tulajdonságok tekintetében kell teljesíteni a követelményeket. Ugyanakkor kívül és belül is meg-

határozó szerepe van az épület karakterének kialakításában. Ezt kevesen tudják, pedig egy jól kivitelezett ablak, vagy ajtó nagyban hozzájárul az adott épület esztétikájához. Emellett folyamatos a jövés-menés, hiszen a műhelyben elkészített termékeket be is kell

végezte. – Szerencsém volt, hamar az egyedi részlegbe kerültem, ahol két idősebb mester felügyelte és segítette a munkámat – teszi hozzá. Az ilyen egyedi műhelyek minden nagyobb vállalatnál megtalálhatók voltak. Egy műhely, ahol a prémium munkákra szakosodtak, ahol a

” Az épületasztalos igazi jolly joker. Kis túlzással: ha nincs épületasztalos, addig a bútorasztalos tehetetlen.

építeni, vagy össze kell szerelni. Ezt a csodálatos szakmát képviseli Kajtár László büki épületasztalos. – A szomszéd bácsi volt épületasztalos – meséli László. – Nála találkoztam fiatalon közvetlen közelről a famegmunkálással. Igazából ő fertőzött meg. Az ott látottak miatt választottam végül az épületasztalos-pályát.

Középiskolai tanulmányait Szombathelyen végezte. A szakmai gyakorlatot a 2003-ban megszűnt, de a kilencvenes években még komoly volumennel működő Csepregi Épületasztalos Szövetkezetben

kiválasztott inasokkal az „öregek” foglalkoztak a későbbiekben. Ez egyfajta tehetséggondozás és utánpótlás-nevelés is volt. Itt ismerkedett meg az egyedi nyílászáró készítés fortélyjaival. Kezdetben még kapcsolt gerébtokos ablakok és egyéb hagyományos szerkezetek adták a napi rutint, aztán a későbbiekben jöttek a korszerű ablakszerkezetek és velük a tapasztalatszerzés is. László 1990-ben szabadult fel. Az egyéves sorkatonai szolgálatra Szombathelyre vonult be. A leszerelést követően a volt gyakorlati üzemében kezdett dolgozni.

2000-ben saját egyéni vállalkozást alapított Bük város főutcájában. Kezdetben kisipari gépekkel, majd a klientúra kiépülésével egyre korszerűbb gépparkkal tudta a feladatokat teljesíteni. László végigvezetett a műhelyeken.

Kicsit megelevenedett a múlt. Ahogy az egyre korszerűbb gépek, technológiák jöttek, úgy nőtt a műhely alapterülete. A fő profil a mai napig a homlokzati és beltéri nyílászárók készítése, de tömör fás és laminált lapos bútór-

asztalos-munkákat is készít szép számmal. A gépek kiválasztásának és beszerzésének fő szempontja az igényeinek legmegfelelőbb típusok beszerzése. Szinte minden gyártótól van egy-egy gépe.

A klasszikus alapgépeken túl egy négyfejes gyalugép, egy kontaktszisoló és az épületasztalosok körében nagyon kedvelt Wagner AirMix is segíti a mindennapok munkáit. Aztán megpillantottam egy furnérollót, amit éppen igyekeznek munkára bírni. Merthogy van furnéros munkájuk is. Ezt a tevékenységet egyébként a középső fia, Máté vállalta a műhelyben. Apja elmondása szerint

vagyok a Metner szerszámmal, soha nem volt vele probléma. A kétezres évek második felében történt egy fejlesztés, amikortól vastagabb profilt is képesek lettünk gyártani vele – mondja László. – Volt, hogy egy egész iskola ablakait, több mint 500 nyílászárót gyártottunk vele minden gond nélkül. Az élezések után is a mai napig tökéletesek a csapok illesztései.

jellegű rámát. Mint kiderült, ezeket is az említett Metner szerszámmal készítette. – Kicsit ugyan kellett azon agyalni, hogyan lehet kivitelezni, de sikerült – meséli mosolyogva a szakember.

A jövőről kérdezve elmondja, hogy jelenleg egy nehézmaróra igyekeznek pályázatot benyújtani, amivel gyorsabban tudnák a köztes beállításokat elvégezni. Majd hozzát teszi:

” Hiába, a saját nevelés és a szakmaszeretet átadása is fontos egy kihalófélben lévő szakma szempontjából.

igazi kincs a fiatalember, akire már teljes projekteket is rá mer bízni a viszonylag fiatal kora ellenére. Hiába, a saját nevelés és a szakmaszeretet átadása is fontos egy kihalófélben lévő szakma szempontjából. Felmerül a kérdés, hogy milyen szerszámgarnitúrával készülnek az ablakok, ajtók. Azt hiszem, nem árulok el titkot, ha azt írom, a magyar Metner H5-ös kontraprofilos szerszámkészlet a favorit – immáron 16 éve. Az iroda bejáratánál van a szerszámkészlet tárolója és a beállítópád. – Elégedett

A környékbeli családi házakon, vagy középületeken is találunk Kajtár-ablakokat, -ajtókat. Templomok ablakai sem kivételek, melyek több szempontból is kihívást jelentettek. Az épületasztalos munkája szinte mindig közkinccsé válik. Egy-egy arra tévedő is egyből láthatja a nyílászárókat, a télikerteket, a pergolákat, a zsalugátereket. Persze sok bútor is került már ki László kezei közül. Szétnézve az összeszerelő műhelyben, megpillantok pár műemlék

ha az ollót is sikerül beüzemelni, akkor elképzelhető, hogy egy hőprést is üzembe állítanak, a mechanikus hidegprés helyére. László egy igen szimpatikus, szerény szakember, aki szakmailag folyamatosan fejleszti tudását és műhelyét. Jó volt látni, hogy apa és fia mennyire egy húron pendülnek, s közös értékeket mondhatnak magukénak. Kérdésekre, hogy milyen elfoglaltsággal vezetik le a heti munkát, László egy szóval válaszolt: – Pecázunk. ■